

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7-4229

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 — 56816
Konu : Soru Önergesi

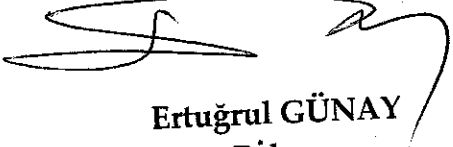
14.03.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 23/02/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 49943 sayılı yazınız.

Bitlis Milletvekili Sayın Hüsamettin ZENDERLİOĞLU'nun 7/4229 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (2 sayfa)

**BITLİS MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU'NUN 7/4229
ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN
CEVAP**

Bitlis ve ilçeleri geçmişi binlerce yıl önceye dayanan tarihi bir coğrafyadır. Onlarca uygarlığa ait yaşam izleri bulunan, çeşitli eserler ve tarihi çeşitliliğe sahip bulunan Bitlis ili, arkeolojik çalışmalar ve sahip olduğu değerlerin gün yüzüne çıkarılması konularında hak ettiği değerin karşılığını alamamış bir ildir. Bölgede yaşanan çatışmalı ortam, ağır kış koşullarının yarattığı fiziki etki, yaşanan yoğun göç, ekonomik şartların darlığı, define aranması ve kaçak kazılar sonucunda tarihi değerlerimiz günden güne yok olmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: 1923 yılından bu yana Bitlis ilinden gerçekleştirilmiş kaç adet kazı çalışması vardır? Koruma altına alınan, restore edilen yapı, bölge, doğa alanı, yaşam alanı sayısı kaçtır?

SORU 2: Bu kazı çalışmaları hangi tarihlerde, kimler tarafından yapılmıştır? Devam etmekte olan kazıların son durumları nedir?

CEVAP 1-2: Bitlis ili, Adilcevaz ilçesinde bulunan Urartu Medeniyetine ait Kef Kalesinde 1964 yılından, 1972 yılına kadar Prof. Dr. Emin BİLGİÇ başkanlığında kazılar gerçekleştirilmiştir.

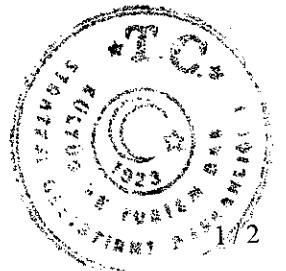
Eski Ahlat Şehri'nde 1966 yılında başlayan kazı çalışmalarına 1985 yılında Prof. Dr. Haluk KARAMAĞARALI başkanlığında devam edilmiştir.

2007 yılından itibaren Gazi Üniversitesinden Doç. Dr. Nakış KARAMAĞARALI başkanlığında sürdürülen çalışmalar 2010 yılına kadar devam etmiştir.

2011 yılından itibaren Eski Ahlat Şehri'nde kazı çalışmaları Yüzüncü Yıl Üniversitesinden Prof. Dr. Recai KARAHAN başkanlığında sürdürülmektedir.

Prof. Dr. Kadir PEKTAŞ başkanlığında 2003 yılında Bitlis Kalesi'nde sürdürülen kazı çalışmaları, 2010 yılından itibaren Yüzüncü Yıl Üniversitesinden Yrd. Doç. Dr. Gülsen BAŞ başkanlığında Bakanlar Kurulu Kararlı Kazı çalışmaları sürdürülmektedir.

Eski Ahlat Şehri ve Bitlis Kalesi kazılarına ilişkin 2012 yılı başvuruları Bakanlığımıza ulaşmış olup, değerlendirme aşamasındadır.

Ayrıca, Saka Köyü Ören Yeri (Bitlis Ahlat) ile Kef Kalesi (Bitlis-Adilcevaz) öncelikli kazılacak arkeolojik alanlarımız listesinde yer almaktadır.

Bitlis ilinde gerçekleştirilen restorasyonlar aşağıda belirtilmiştir.

- Bitlis, Merkez, Gazibey Sokak Sağlıklaştırma Uygulaması,
- Bitlis Kalesi Restorasyonu,
- Bitlis, Ahlat, Sahil Kalesi Restorasyonu (I. Etap),
- Bitlis, Ahlat, Selçuklu Mezarlığı Kuzey ve Güney Giriş Kapıları Restorasyonu,
- Bitlis, Merkez, İhlasi Medresesi Çevre Düzenlemesi,
- Bitlis, Merkez, Eski Vali Evinin Restorasyonu.

Bitlis İli ve İlçeleri Tescilli Kültür ve Tabiat Varlıkları Tablosu

Bitlis İli	Sivil Mimari	Kültürel Mimari	Dini Mimari	Arkeolojik Sitler	Doğal ve Arkeolojik Sitler	Mezarlıklar
Bitlis Merkez	234	72	26	-	-	-
Ahlat	45	28	4	-	-	1
Adilcevaz	2	1	2	2	-	-
Hizan	-	1	10	2	-	-
Mutki	-	-	9	4	-	2
Tatvan	-	1	7	1	1	3
Güroymak	1	2	1	1	-	5
Toplam	282	105	59	10	1	11
Genel Toplam						468

SORU 3: Söz konusu kazılarda gün yüzüne çıkarılan eserler ve sair metaller nerede muhafaza edilmektedir? Bunların ne kadarı Bitlis'te bulunmaktadır?

SORU 4: Koruma altına alınması kararlaştırılmasına karşın herhangi bir çalışmanın yürütülmediği alan var mıdır? Varsa bu alanlar ve nitelikleri nedir?

CEVAP 3-4: Kazı ve araştırmalardan çıkan eserler, Kazı Başkanı ve Bakanlık temsilcisinin gözetiminde Bitlis'teki ilgili müzelere teslim edilmektedir.

